

66/1999. (XII. 25.) EüM rendelet

a szakorvos, szakfogorvos, szakgyógyász és klinikai szakpszichológus szakképesítés megszerzéséről

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdésének i) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § A rendelet hatálya az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzés keretében szakorvos, szakfogorvos, szakgyógyász, valamint klinikai szakpszichológus szakképesítést megszerző személyekre, valamint a képzésüket végző felsőoktatási intézményekre terjed ki.

2. § (1) Szakorvosi szakképesítést általános orvosi és higiénikus orvosi oklevéllel rendelkező orvosok szerezhethetnek.

(2) Az általános orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerzhető szakképesítéseket az *1. számú melléklet* tartalmazza.

(3) Az általános orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerzhető első szakképesítéseket a *2. számú melléklet* tartalmazza.

(4) Az általános orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerzhető ráépített szakképesítéseket a *3. számú melléklet*, a központi gyakornoki rendszer keretében első szakképesítést szerző orvosok által megszerzhető ráépített szakképesítéseket a *4. számú melléklet* tartalmazza.

(5) A higiénikus orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerzhető szakképesítéseket az *5. számú melléklet* tartalmazza.

3. § (1) Szakfogorvosi szakképesítést fogorvosi oklevéllel rendelkezők szerezhethetnek.

(2) A fogorvosi oklevéllel rendelkezők által megszerzhető szakképesítéseket a *6. számú melléklet* tartalmazza.

4. § (1) Szakgyógyászati szakképesítést gyógyszerészi oklevéllel rendelkezők szerezhethetnek.

(2) A gyógyszerészi oklevéllel rendelkezők által megszerzhető szakképesítéseket a *7. számú melléklet* tartalmazza.

5. § (1) Klinikai szakpszichológus szakképesítést pszichológus oklevéllel rendelkezők szerezhethetnek.

(2) A pszichológus oklevéllel rendelkezők által megszerzhető első szakképesítéseket, valamint a szakpszichológus szakképesítéssel rendelkezők által megszerzhető ráépített szakképesítéseket a *8. számú melléklet* tartalmazza.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szakképesítés megszerzését megelőző szakképzésért fizetendő térítési díjat a felsőoktatási intézmény határozza meg.

6. § (1)¹ A 2-5. §-ok szerinti szakképesítések megszerzése az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésről szóló jogszabály előírásai szerint történik. A szakképesítést a külön jogszabályban erre felhatalmazott testület által kiadott szakorvosi, szakfogorvosi, szakgyógyászati és klinikai szakpszichológusi bizonyítvány tanúsítja. A bizonyítványban a szakképesítést a mellékletben meghatározott megnevezéssel megegyezően kell feltüntetni.

(2) Orvosi, fogorvosi, gyógyszerészi oklevéllel rendelkező személy számára az alapképzettségétől eltérő, e jogszabályban meghatározott szakképesítés megszerzésére az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács elnöke különös méltányolást érdemlő esetben, egészségi okból vagy ellátási érdekből adhat engedélyt.

(3) Az első szakképesítésüket nem a központi gyakornoki rendszer keretében megszerzők esetében a képzést végző felsőoktatási intézmény kiegészítő gyakorlat elvégzését írhatja elő.

(4)² Ha valaki újabb elsőként megszerzhető szakképzésre jelentkezik, az egyetem csak akkor fogadhatja el a jelentkezését, ha a szakmában az első szakirányú szakképzésre jelentkezők elfogadása után betöltetlen képzési kapacitással rendelkezik. Erről az egyetemnek a szakképzésre jelentkezés elfogadása alkalmából nyilatkoznia kell. Az újabb elsőként megszerzhető szakképzés és a ráépített szakképzés költségeit az egyetem állapítja meg.

(5)³ Az iskola-egészségügy és ifjúságvédelem, az egészségbiztosítás, és a foglalkozás-örvostan (üzemörvostan) szakképesítés ráépített szakképesítésként - a törvényes munkaidő legalább a felét elérő - részmunkaidőben is megszerzhető.

Ráépített szakképesítésnek - a törvényes munkaidő legalább a felét elérő - részmunkaidőben történő megszerzése esetén a szakképzési idő annyiival hosszabbodik meg, hogy megfeleljen a jogszabályban a teljes munkaidejű képzésre előírt időtartamnak és feltételeknek.

(6)³ Ha a jelölt az első szakképesítés megszerzésétől számított 15 éven belül kíván újabb elsőként megszerzhető szakképesítést szerezni, a két szakképzés törzsképzésének azonos szakaszát az újabb elsőként megszerzhető szakképesítésnél teljesítettnek kell tekinteni. Ha az első szakképesítés megszerzése óta több mint 15 év telt el, a törzsképzést meg kell ismételni.

7. § (1) Ez a rendelet 2000. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Lásd még: ugyane rendelet 4. § (3).

² Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

³ Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

a) az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésről és továbbképzésről szóló 11/1998. (XII. 11.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) melléklete II. része a) és b) pontjából az „és tudományos minősítéssel” szövegrész,

b) a szakorvosi, a szakgyógyászati szakképesítés megszerzéséről és a képesítésről, továbbá az orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek továbbképzéséről szóló 9/1978. (XI. 23.) EüM rendelet módosításáról szóló 13/1998. (XII. 11.) EüM rendelet,

c) az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésről és továbbképzésről szóló 11/1998. (XII. 11.) EüM rendelet módosításáról szóló 36/1999. (VIII. 13.) EüM rendelet 8. §-ának (4) bekezdése, valamint 2., 3. és 4. számú melléklete.

(3)¹

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az orvosok, a fogorvosok, a gyógyszerészek, valamint a klinikai szakpszichológusok alapnyilvántartásáról és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységek engedélyezéséről szóló 30/1999. (VII. 16.) EüM rendelet 11. §-a (1) és (5) bekezdésében „az egészségügyi miniszter” szövegrész helyébe „az egészségügyi hatóság Országos Tisztifőorvosi Hivatala” szövegrész lép.

(5)² Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanácsnak a szakképesítések elismerésének általános rendszeréről szóló 89/48/EGK és 92/51/EGK tanácsi irányelv, valamint az általános ápolói, a fogorvosi, az állatorvosi, a szülésznői, az építészmérnöki, a gyógyszerészeti és az orvosi hivatásról szóló 77/452/EGK, 77/453/EGK, 78/686/EGK, 78/687/EGK, 78/1026/EGK, 78/1027/EGK, 80/154/EGK, 80/155/EGK, 85/384/EGK, 85/432/EGK, 85/433/EGK és 93/16/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2001/19/EK irányelve (a továbbiakban: 2001/19/EK irányelv) II. mellékletének B mellékletével, illetve VI. mellékletének B és C mellékletével,

b) a 2001/19/EK irányelv 5. Cikke 4. pontjával módosított a Tanácsnak a fogorvosi oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről, illetve a szolgáltatásnyújtás és a letelepedés szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő intézkedésekről szóló 78/686/EGK irányelve III. fejezete 4. Cikkével,

c) a 2001/19/EK irányelv 14. Cikke 4. pontjával módosított a Tanácsnak az orvosok szabad mozgásának elősegítéséről, illetve orvosi oklevelek, bizonyítványok és képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről szóló 1993/16/EGK irányelv (a továbbiakban: 1993/16/EGK irányelv) 4. Cikkével, a 2001/19/EK irányelv 14. Cikke 11. pontjával módosított 1993/16/EGK irányelv 26. Cikkével, 2001/19/EK irányelv 14. Cikke 12. pontjával módosított 1993/16/EGK irányelv 30. Cikkével, illetve a 2001/19/EK irányelv 14. Cikke 13. pontjával módosított 31. Cikke (1) bekezdése b) pontjával,

d) a Tanácsnak a fogorvosi tevékenység jogi és közigazgatási előírásainak összehangolásáról szóló 78/687/EGK irányelve I. fejezete 2. Cikke (1) bekezdésének c) pontjával és (2) bekezdésével,

e) az 1993/16/EGK irányelv 25. Cikkével.

1. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez

Általános orvosi oklevéllel rendelkezők által megszerezhető szakképesítések

1. Addiktológia
2. Allergológia és klinikai immunológia
3. Aneszteziológia és intenzív terápia
4. Audiológia
5. 3Belgyógyászat
6. 3Bőrgyógyászat
7. Cytopatológia
8. 3Csecsemő- és gyermekgyógyászat
9. Csecsemő- és gyermek fül-orr-gégegyógyászat
10. Csecsemő- és gyermek kardiológia

¹ Beépítve: 11/1998. (XII. 11.) EüM rendelet 11. §

² Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 2. §. Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

³ Csak első szakképesítésként megszerezhető szakképesítések.

11. Endokrinológia
12. Érsebészet
13. Fizioterápia
14. Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
15. Foniátria
16. IFül-orr-gégegyógyászat
17. Gasztroenterológia
18. Geriátria
19. Gyermek gasztroenterológia
20. Gyermekneurológia
21. Gyermeknőgyógyászat
22. Gyermek- és ifjúságpszichiátria
23. Gyermekradiológia
24. IGyermeksebészet
25. Gyermekszemészet
26. Gyermektüdőgyógyászat
27. Haematológia
28. Háziorvostan
29. IHonvédorvostan, katasztrófa orvostan
30. IIdegsebészet
31. IIgazságügyi orvostan
32. Igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvostan)
33. IInfektológia
34. Iskolaegészségtan és ifjúságvédelem
35. Kardiológia
36. Kézsebészet
37. Klinikai farmakológia
38. Klinikai genetika
39. Klinikai onkológia
40. Laboratóriumi haematológia és immunológia
41. IMegelőző orvostan és népegészségtan
42. Mellkassebészet
43. Molekuláris genetikai diagnosztika
44. Munkahigiéné
45. Neonatológia
46. Nefrológia

47. 1Neurológia
48. Neuropatológia
49. Neuroradiológia
50. 1Nukleáris medicina (izotópdiaгностика)
51. 1Ortopédia
52. Orvosi rehabilitáció
53. 1Orvosi laboratóriumi diagnosztika
54. 1Orvosi mikrobiológia
55. 1Oxológia
56. 1Patológia
57. Plasztikai (égési sebészet)
58. 1Psichiátria
59. Pszichoterápia
60. 1Radiológia
61. 1Repülõorvostan
62. 1Reumatológia
63. 1Sebészet
64. Sportorvostan
65. Sugárterápia
66. Sugáregészségtan
67. Sürgõsségi orvostan
68. 1Szemészet
69. 1Szívsebészet
70. 1Szülészet-nõgyógyászat
71. Társadalomorvostan
72. 1Transzfuziológia
73. 1Traumatológia
74. 1Tüdõgyógyászat
75. 1Urológia
76. Egészségbiztosítás
- 2
77. 1Arc-állcsont-szájsebészet
- 2
- 78.³ 1Fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás

1 Csak első szakképesítésként megszerezhető szakképesítések.

2 Beiktatta: 30/2002. (V. 24.) EüM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2002. VI. 1-tõl.

3 Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 21-tõl. Elsõ alkalommal a szakképesítést megszerzését 2004. január 1-je után megkezdõk esetében kell alkalmazni.

- 79.¹ *Ortopédia-traumatológia
80.² Andrológia
81.² Trópusi betegségek

2. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez

Az általános orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerezhető első szakképesítések

Szakma	Szakképzési idő	Szakképzési időn belül végzendő minimális kötelező kiegészítő szakgyakorlat és tanfolyam
1. ³ Aneszteziológia és intenzív terápia	62 hónap	26 hó törzsképzési program benne 12 hó sürgősségi törzsképzési gyakorlat 6 hó aneszteziológiai alapszakképzés 6 hó intenzív terápiás alapszakképzés (multidiszciplináris gyakorlat központi intenzív terápiás osztályon) 36 hó speciális szakképzési program az alábbiak szerint: 12 hó multidiszciplináris intenzív osztályos gyakorlat 24 hó aneszteziológiai gyakorlat, benne: 8 hó hasi sebészet, benne urológia és érsebészet 3 hó traumatológia, benne: ortopédia 2 hó gyermeksebészet 2 hó szülészet, nőgyógyászat 1 hó idegsebészet 1 hó mellkassebészet 1 hó szemészet 1 hó fül-orr-gégészeti, fej- és nyaksebészet, fogászat, szájsebészet 1 hó szívsebészet 4 hó szakmai gyakorlat A 2. évben 20 nap szakmai továbbképzés A 4. év végén tesztvizsga A 3-5. évben összesen 25 nap elméleti szakképzés
2. ³ Belgyógyászat	62 hónap	26 hó törzsképzési program, benne:

1 Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Első alkalommal a szakképesítésük megszerzését 2004. január 1-je után megkezdők esetében kell alkalmazni. Lásd még: ugyane rendelet 4. § (5)-(6).

2 Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Első alkalommal a szakképesítésük megszerzését 2004. január 1-je után megkezdők esetében kell alkalmazni.

3 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. a). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		6 hó belgyógyászati törzsképzési gyakorlat (általános belgyógyászati osztályon)
		6 hó belgyógyászati típusú sürgősségi gyakorlat
		12 hó belgyógyászati alapgyakorlat benne:
		6 hó kardiológiai súlypontú osztályon
		6 hó gasztroenterológiai súlypontú osztályon
		36 hó speciális képzési program, benne:
		24 hó belgyógyászati osztályos gyakorlat
		6 hó fakultatív speciális képzés
		2 hó háziorvosi gyakorlat
		1 hónap szakvizsga előkészítő tanfolyam
3. Bőrgyógyászat	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap sürgősségi betegellátási program
		6 hónap belgyógyászati törzsképzési gyakorlat
		3 hónap STD rendelés (ebből 2 hét AIDS osztály)
		1 hónap fototerápiás és foto-diagnosztikai gyakorlat
		1 hónap mycológiai laboratóriumi gyakorlat
		2 hónap dermato-hisztopatológiai laboratórium
		3 hónap bőrgyógyászati sebészeti gyakorlat
		2 hónap bőrgyógyászati járóbeteg-rendelési gyakorlat
		törzsképzési tanfolyamok
		36 hónap speciális képzési program
4. Csecsemő- és gyermekgyógyászat	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap sürgősségi betegellátási gyakorlat
		12 hónap alapképzés csecsemő- és gyermekosztályon
		1,5 hónap klinikai kémiai laboratóriumi diagnosztikai gyakorlat
		1,5 hónap képalkotó diagnosztikai gyakorlat
		3 hónap egészséges és patológiás újszülött osztályos gyakorlat (PIC, NIC)
		törzsképzési tanfolyamok
		36 hónap speciális képzés, ezen belül:
		3 hónap egészséges és patológiás újszülött osztály (PIC, NIC)
		3 hónap gyermek-kardiológiai gyakorlat
		3 hónap gyermek-pulmonológiai és allergológiai gyakorlat
		3 hónap gyermek-neurológiai gyakorlat

		3 hónap gyermek-nefrologiai gyakorlat
		3 hónap gyermek-hemato-onkológiai gyakorlat
		3 hónap gyermek-gasztroenterológiai gyakorlat
		3 hónap gyermek-endokrinológiai gyakorlat
		3 hónap házi gyermekorvosi gyakorlat
		3 hónap gyermek-infektológiai és immunológiai gyakorlat
		3 hónap gyermek-sebészeti és intenzív osztályos gyakorlat
		3 hónap anyagcsere-betegségek és genetikai gyakorlat
5. Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)	50 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási gyakorlat 18 hónap foglalkozás-orvostani törzsképzés, ezen belül: 6 hónap belgyógyászati és foglalkozás belgyógyászati gyakorlat 2 hónap egyéb foglalkozási betegségek klinikai gyakorlat, ezen belül: 6 hét járóbeteg-szakrendelés 2 hét fertőző osztályos tevékenység 5 hónap munkahigiénés és egyéb foglalkozás-orvostani alapismeretek 5 hónap legjelentősebb hazai foglalkozási ágazatok foglalkozás-egészségügyének megismerése - törzsképzési tanfolyamok
6. ¹ Fül-orr-gégégyógyászat	62 hónap	26 hó törzsképzés, benne: 12 hó fül-orr-gégészeti propedeutika 4 hó általános sebészet 2 hó sürgősségi betegellátási gyakorlat, ebből 1 hó intenzív osztályon 2 hó traumatológiai gyakorlat 2 hó idegsebészeti gyakorlat 2 hó patológiai gyakorlat 36 hó szakmai képzés, benne: 1 hét audiológiai tanfolyam 1 hét allergológiai-immunológiai tanfolyam 4 hét szakvizsga-előkészítő tanfolyam előírt műtéti lista teljesítése

7. ¹ Geriátria	50 hónap	26 hó törzsképzési program, benne: 6 hónap belgyógyászati törzsképzési gyakorlat (általános belgyógyászati osztályon) 6 hónap belgyógyászati típusú sürgősségi gyakorlat 12 hónap belgyógyászati alapgyakorlat benne: 6 hó kardiológiai súlypontú osztályon 6 hó gasztroenterológiai súlypontú osztályon 24 hó speciális képzés, benne: 4 hó idősek ellátó osztályos gyakorlat 2 hó infektológia 2 hó neurológia 2 hó háziiorvosi gyakorlat 2 hó pszichiátria 2 hó onkológia 2 hó rehabilitáció 2 hó kardiológia 1 hó reumatológia 1 hó tüdőgyógyászat 1 hó urológia 1 hó traumatológia Szakvizsga-előkészítő tanfolyam
8. Gyermeksebészet	74 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 6 hónap sebészi típusú törzsképzés 6 hónap általános (felnőtt) sebészet 6 hónap gyermeksebészet törzsképzési tanfolyamok 48 hónap speciális képzési program, ezen belül: 3 hónap PIC gyakorlat 3 hónap gyermek-intenzív osztályos gyakorlat 12 hónap általános gyermeksebészet 6 hónap felnőtt traumatológiai gyakorlat 24 hónap speciális gyermeksebészeti gyakorlat előírt számú és típusú műtéti beavatkozás
9. ² Házirosvostan	38 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 8 hónap belgyógyászat

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. b). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

2 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. c). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		4 hónap gyermekgyógyászat
		10 hét sebészet
		6 hét szülészeti-nőgyógyászat
		1 hónap neurológia
		1 hónap pszichiátria
		4 hónap családorvosi alapgyakorlat a felsorolt szakmák képzési idejében az illeszkedő sürgősségi betegellátási program is teljesítendő, az oxiológiai gyakorlat a belgyógyászat keretében történik
		törzsképzési tanfolyamok
		12 hó speciális szakmai képzés háziiorvosi körzetben, tutor irányítása mellett
10. ¹	Honvédorvostan, katasztrófa-orvostan	62 hónap
		26 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap sürgősségi betegellátás
		3 hónap sebészeti típusú törzsképzés
		4 hónap belgyógyászati típusú törzsképzés
		benne:
		2 hét transzfúziós tanfolyam
		2 hét EKG tanfolyam
		9 hónap ellenőrző csapatorvosi gyakorlat
		benne:
		5 hét kötelező törzsanyag tanfolyam
		2 hét kötelező törzsképzési tanfolyam
		1 hónap közegészségügyi-járványügyi gyakorlat
		1 hónap megelőző orvostan tanfolyam
		36 hónap speciális képzési program, ezen belül:
		6 hónap sebészet, benne:
		6 hét sebészeti tanfolyam
		6 hónap belgyógyászat, benne:
		6 hét belgyógyászati tanfolyam
		2 hónap aneszteziológiai és intenzív terápia
		1 hónap radiológia
		1 hónap klinikai laboratóriumi gyakorlat
		1 hónap közegészségtani és járványtani gyakorlat
		1 hónap foglalkozás-egészségügyi gyakorlat
		16 hónap működtetési gyakorlat benne speciális tanfolyamok:

		- katonas-egészségügyi, szakharcászati, vezetési, szervezési ismeretek ABV védelmi egészségügyi ismeretek közegészségtani és járványtani ismeretek - AVB védelmi egészségügyi ismeretek - közegészségtan-járványtani ismeretek - egészségügyi logisztikai ismeretek
11. Idegsebészet	74 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 6 hónap sebészeti típusú törzsképzési gyakorlat 1 hónap neuroanatómia és neuropatológia, műtéttan 3 hónap neurológia és neurofiziológia 3 hónap neuro-intenzív gyakorlat 2 hónap neuroradiológiai program 3 hónap általános idegsebészeti gyakorlat törzsképzési tanfolyamok 48 hónap speciális képzés meghatározott számú és típusú műtét elvégzése
12. ¹ Igazságügyi Orvostan	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, benne: 12 hónap igazságügyi patológiai és hisztológiai törzsképzés 12 hónap speciális képzési formák törzsképzési tanfolyamok 36 hónap speciális képzés, ezen belül: 3 hónap belgyógyászati osztályos gyakorlat 3 hónap pszichiátriai osztályos gyakorlat 3 hónap traumatológiai gyakorlat 1 hónapos gyakorlat munkaképesség-csökkentés megállapítására 2 hét toxikológiai gyakorlat 2 hét helyszíni és fogdaorvosi gyakorlat 25 hónap igazságügyi szakértői feladatok végzése oktatóhelyen Szakvizsga előtti kötelező tanfolyam
13. ¹ Infektológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 3 hónap belgyógyászati gyakorlat 3 hónap gyermekgyógyászati gyakorlat 1 hónap háziorvosi gyakorlat

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. d). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		1 hónap mikrobiológiai laboratóriumi gyakorlat
		10 hónap infektológiai alapképzés
		Klinikai immunológia alapjai törzsképzési tanfolyam
		36 hónap speciális képzés infektológiai osztályon
		4 hó infektológiai belosztályon
		4 hó infektológiai gyermekosztályon
		2 hónap mikrobiológiai laboratóriumi gyakorlat
		1 hónap háziorvosi gyakorlat
		2 hónap ÁNTSZ járványtani osztály
		1 hónap kórház-higiénés osztály
		1 hónap infektológiai tanfolyamok, benne:
		2 hét „Korszerű infektológia” tanfolyam
		2 hét infektológiai tanfolyam
14. Megelőző orvostan és népegészségtan	50 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap betegellátási törzsgyakorlat, benne:
		2 hónap belgyógyászati osztályos gyakorlat
		2 hónap fertőző osztályos gyakorlat
		2 hónap sürgősségi betegellátási gyakorlat
		6 hónap megelőző orvostani és népegészségtani tudományos képzési program
		12 hónap megelőző orvostani és népegészségtani törzsképzés
		törzsképzési tanfolyamok
		24 hónap népegészségügyi tevékenység/gyakorlat, ezen belül:
		2 hónap klinikai laboratóriumi gyakorlat
		2 hónap mikrobiológiai laboratóriumi gyakorlat
		1 hónap tanfolyam a megelőző hatósági és szakhatósági eljárásokról
15. Neurológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap sürgősségi betegellátási gyakorlat, benne
		1 hónap neuro-intenzív gyakorlat
		6 hónap belgyógyászati törzsképzési program
		12 hónap neurológiai alapképzés
		törzsképzési tanfolyamok
		36 hónap speciális neurológiai képzés, ezen belül:
		2 hónap klinikai elektrofiziológia
		2 hónap epileptológia
		1 hónap neuroradiológia

		2 hónap cerebrovascularis betegségek, neuroszonológia
		1 hónap neuropatológia, liquor-diagnosztika
		2 hónap pszichiátria
		1 hónap idegsebészet
		2 hét neuro-infektológia
		2 hét gyermek-neurológia
		1 hét neuro-rehabilitáció
		6 hónap neurológiai ambulancia
16. Nukleáris medicina	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási gyakorlat 9 hónap belgyógyászati gyakorlat 6 hónap radiológiai gyakorlat 3 hónap onkológiai gyakorlat - törzsképzési tanfolyamok 36 hónap speciális szakképzési gyakorlat, benne: - átfogó sugárvédelmi gyakorlat - izotóptechnikai gyakorlat - meghatározott számú izotóp-diagnosztikai beavatkozás elvégzése - meghatározott számú terápiás beavatkozás teljesítése
17. ¹ Ortopédia-traumatológia	74 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sebészeti sürgősségi betegellátási program 12 hó az alap diszciplínákban (általános sebészet, mellkassebészet, idegsebészet, érsebészet, urológia, gyermeksebészet) 6 hónap traumatológiai akut ellátásban törzsképzési tanfolyamok 48 hónap speciális képzési program, benne: 24 hónap ortopédiai gyakorlat 18 hónap traumatológia 6 hónap speciális gyakorlat, benne: 2 hó kéz-, plasztikai és mikrosebészeti gyakorlat 2 hó fizioterápia, ortopéd-rehabilitáció, reumatológia, 2 hó szeptikus csontsebészet 3 kötelező tanfolyam: - elektív ortopédiai,

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. e). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		- traumatológiai, - mozgásszervi alap-tudományok 1 szabadon választható tanfolyam előírt számú és típusú műtéti beavatkozás
18. Orvosi laboratóriumi diagnosztika	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap belgyógyászati törzsképzés (benne sürgősségi labor. gyakorlat) 6 hónap molekuláris biopatológiai gyakorlat 12 hónap klinikai biokémia, benne 6 hónap klinikai kémia 2 hónap gyógyszer szint meghatározás, toxikológia 2 hónap kromatográfia 2 hónap endokrinológiai diagnosztika törzsképzési tanfolyamok 36 hónap speciális képzési program, ezen belül: 6 hónap hematológia, hemostaseológia, transfuziológia 6 hónap klinikai mikrobiológia 4 hónap immunológiai gyakorlat 12 hónap tudományos képzési program 5 hónap elektív speciális képzés 3 hónap tanfolyamok és egyéb programok számára
19. Orvosi mikrobiológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 12 hónap klinikai gyakorlat 5 hónap belgyógyászat, onkohaematológia, infektológia 3 hónap gyermekgyógyászat (PIC) 3 hónap intenzív osztály (belgyógyászat, sebészet), sürgősségi ambulancia 1 hónap STD ambulancia 6 hónap laboratóriumi medicina, ezen belül: 2 hónap molekuláris biopatológia 6 hónap mikrobiológiai alapképzés törzsképzési tanfolyamok 36 hónap mikrobiológiai gyakorlat, ezen belül: 5 hónap járványügyi bakteriológia és tipizáló laborgyakorlat 4 hónap virológia, virológiai immunológia 1 hónap parazitológia, parazitológiai immunológia

			1 hónap mikológia
			1 hónap mikobakterium-diagnosztika
			1 hónap mikrobiológiai molekuláris biológiai módszerek
			1 hónap táptalajkonyhai gyakorlat
			6 hét kötelező tanfolyamok
20. Oxyológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül:	
		6 hónap sürgősségi betegellátási programon belül:	
		3 hónap intenzív osztályos gyakorlat	
		3 hónap sürgősségi osztály, ambulancia	
		18 hónap törzsképzési programon belül:	
		2 hónap belgyógyászati gyakorlat	
		2 hónap sebészeti gyakorlat	
		2 hónap csecsemő- és gyermekosztályos gyakorlat	
		2 hónap PIC gyakorlat	
		2 hónap szülészeti-nőgyógyászati gyakorlat	
		2 hónap traumatológiai gyakorlat	
		1 hónap neonatológiai rohamkocsi gyakorlat	
		1 hónap neurológia	
		2 hónap interaktív tanfolyamok (ezen belül EKG és oxyológiai tanfolyam)	
		2 hónap ellenőrzött kivonuló mentőorvosi gyakorlat	
		törzsképzési tanfolyamok	
		36 hónap speciális képzés, ezen belül:	
		18 hónap önálló mentőorvosi munka (rohamkocsin)	
		18 hónap speciális képzés, benne	
		3 hónap képalkotói diagnosztika	
		3 hónap aneszteziológiai és intenzív terápiás gyakorlat	
		7 hónap sürgősségi osztályos gyakorlat (ezen belül katasztrófa-medicina tanfolyam)	
		4 hónap orvosi ügyelet	
		1 hónap pszichiátriai gyakorlat	
21. Patológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program	
		36 hónap speciális patológiai szakképzés, ezen belül:	
		azokról a helyekről, ahol a felsorolt specialitások nem képezik a rutin munka tárgyát, a megadott időtartamú szakgyakorlat akkreditált képzőhelyen teljesítendő	

		4 hét nőgyógyászati patológia
		4 hét diagnosztikus cytológia
		4 hét vesepatológia
		4 hét májpatológia
		4 hét haematopatológia
		3 hét mozgásszervi patológia
		2 hét urológiai patológia
		2 hét tüdőpatológia
		2 hét fül-orr-gégepatológia
		2 hét neuropatológia
		2 hét bőrgyógyászati patológia
		3 hónap fekvőbeteg-ellátásban eltöltött gyakorlat megadott program szerint
		előírt számú és típusú autopsziás, hisztopatológiai és citopatológiai tevékenység; speciális technikák elsajátítása
22.1 Pszichiátria	62 hónap	26 hó törzsképzés, benne:
		3 hónap belgyógyászati gyakorlat
		15 hónap felvételes pszichiátriai osztályos gyakorlat
		3 hónap neurológiai osztályos gyakorlat
		3 hónap gyermek- és ifjúság pszichiátriai osztályos
		vagy ambuláns gyakorlat
		a felsorolt szakmák képzési idejében az illeszkedő sürgősségi betegellátási program is teljesítendő
		törzsképzési tanfolyam
		36 hónap speciális képzés, benne:
		6 hónap pszichiátriai járóbeteg-rendelés, ezen belül:
		3 hónap közösségi pszichiátriai gyakorlat
		3 hónap időskori pszichiátriai gyakorlat
		3 hónap pszichiátriai rehabilitációs gyakorlat
		3 hónap pszichoterápiás gyakorlat
		3 hónap alkohol-drog osztályos gyakorlat
		6 hónap egyetemi képzőhelyen eltöltendő gyakorlat
		12 hónap elektív gyakorlat
		folyamatos elméleti képzés meghatározott témakörökből és a pszichoterápiás képzés propedeutikai fázisa

23. Radiológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 3 hónap sebészeti típusú törzsképzési program 3 hónap belgyógyászati típusú törzsképzési program 12 hónap radiológiai alapképzési program törzsképzési tanfolyamok 36 hónap speciális képzés, ezen belül: 3 hónap sugárterápiás gyakorlat
24. Repülőorvostan	50 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátás, ezen belül: 1 hónap kutató-mentő, illetve mentő-helikopter szolgálat 5 hónap belgyógyászati típusú törzsképzési program 6 hónap repülőorvosi klinikai vizsgálatok (sebészet, belgyógyászat, ideggyógyászat, fül-orr-gégészet, szemészet, fogászat) 3 hónap speciális repülőorvosi funkcionális diagnosztikai és pszichológiai vizsgálatok 8 hét repülőorvosi alaptanfolyam 8 hét repülőszakorvosi tanfolyam 24 hónap repülőtéri orvosi szolgálat
25. Reumatológia	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 12 hónap belgyógyászati törzsképzési program 2 hónap ortopédiai osztályos gyakorlat 2 hónap neurológiai osztályos gyakorlat 2 hónap rehabilitációs osztályos gyakorlat törzsképzési tanfolyamok 36 hónap speciális szakképzési program 30 hónap speciális képzés reumatológiai osztályon 6 hónap reumatológiai járóbeteg-rendelési gyakorlat
26. ¹ Sebészet	74 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 6 hónap traumatológiai gyakorlat 3 hónap sebészeti alap-diszciplínák 9 hónap sebészeti sürgősségi betegellátás, ambuláns sebészet, járóbeteg-ellátás törzsképzési tanfolyamok

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. g). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		48 hónap speciális szakképzési program, ezen belül: 3 hónap érsebészeti gyakorlat 2 hónap mellkas-sebészeti osztályos gyakorlat 1 hónap gyermeksebészeti gyakorlat 42 hónap általános sebészeti gyakorlat ezen belül: legfeljebb 6 hónapra választható az alábbi társszakmák egyike: urológia, szülészet-nőgyógyászat, kézsebészet, idegsebészet, plasztikai sebészet, szívsebészet, endoszkópos sebészet, oxyológia)
27. Sugárterápia	62 hónap	kéthetes, vizsgával záruló szakvizsga-előkészítő tanfolyam, megadott számú és típusú műtét elvégzése 26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 12 hónap képalkotói diagnosztikai gyakorlat 6 hónap CT 2 hónap MRI 2 hónap izotópdiagnosztika 1 hónap ultrahang-diagnosztika 1 hónap radiológia 12 hónap klinikai gyakorlat 2 hónap belgyógyászat 2 hónap sebészet 2 hónap gyermekgyógyászat 2 hónap fül-orr-gégegyógyászat 2 hónap nőgyógyászat 1 hónap ideggyógyászat 1 hónap bőrgyógyászat törzsképzési tanfolyamok 36 hónap speciális képzési program
28. Szemészet	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátás, ezen belül: 1 hónap mentőorvosi gyakorlat 2 hónap intenzív terápia 2 hónap aneszteziológiai gyakorlat 1 hónap tanfolyamok 6 hónap sebészeti típusú törzsképzési gyakorlat, ezen belül: 1 hónap idegsebészet 5 hónap szemészeti mikrosebészet

		12 hónap szemészeti gyakorlat egyetemi képzőhelyen
		törzsképzési tanfolyamok
		36 hónap általános képzés
29. Szívsebészet	84 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátás 6 hónap általános sebészeti törzsképzés 2 hónap traumatológiai képzés 1 hónap plasztikai sebészet 1 hónap urológia 1 hónap idegsebészet 2 hónap mellkassebészet 1 hónap érsebészet 4 hónap aneszteziológiai és intenzív terápia törzsképzési tanfolyam
		58 hónap szívsebészeti speciális képzés, benne: 6 hónap hemodinamikai laboratóriumi gyakorlat és előírt számú műtét teljesítése
30. ¹ Szülészeti-nőgyógyászat	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 6 hónap sebészeti törzsképzési program 6 hónap általános nőgyógyászati képzés 6 hónap általános szülészeti képzés, törzsképzési tanfolyamok
		36 hónap speciális képzés, ezen belül: 12 hónap szülészeti képzés 10 hónap nőgyógyászati képzés 5 hónap nőgyógyászati onkológia 3 hónap nőgyógyászati endokrinológia és asszisztált reprodukció 3 hónap szülészeti-nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika 2 hónap szülészeti aneszteziológia 1 hónap urológia
		kötelező tanfolyamok: - colposcopia - neonatológia - nőgyógyászati endoscopia - szülészeti-nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. h). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		- postmenopausális hormonpótlás
		- pszichoszomatika a szülészet-nőgyógyászatban meghatározott számú és típusú műtét elvégzése
31. ¹ Transzfúziológia	50 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátási program 6 hónap törzsképzési gyakorlat belgyógyászati vagy gyermekgyógyászati hematológiai osztályon, 9 hónap transzfúziológiai alapképzés 3 hónap kötelező tanfolyamok, ezen belül: immunológia és hematológiai tanfolyamok - törzsképzési tanfolyamok 24 hónap speciális transzfúziológiai képzés, ebben 3 hónap klinikai laboratóriumi gyakorlat
32. ²		
33. ³ Tüdőgyógyászat	62 hónap	26 hó törzsképzési program, benne: 6 hónap belgyógyászati törzsképzési gyakorlat (általános belgyógyászati osztályon) 6 hónap belgyógyászati, illetve intenzív légzésterápiás típusú sürgősségi gyakorlat 12 hónap belgyógyászati alapgyakorlat benne: 6 hó kardiológiai és pulmonológiai súlypontú osztályon 6 hó gasztroenterológiai súlypontú osztályon 36 hó speciális pulmonológiai képzés
34. ³ Urológia	74 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap sürgősségi betegellátás, benne: 2 hó intenzív osztályos munka, 2 hó mentőgyakorlat, 2 hó traumatológia 8 hó általános sebészet gyakorlat 1 hónap érsebészeti gyakorlat 1 hó nőgyógyászat 3 hó urológiai ambulancián 3 hó gyermekurologia 2 hó andrológia - törzsképzési tanfolyam(ok) 48 hó urológiai osztályos gyakorlat, benne: - ultrahang alapismeretek tanfolyam

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. h). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

² Hatályon kívül helyezte: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet III. Hatálytalan: 2003. VIII. 21-től.

³ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. i). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		1 hónap urológiai ultrahang gyakorlat
		megadott számú és típusú műtét
		Szakisvizsgafelkészítő program sikeres teljesítése
35. ¹ Arc-állcsont-szájsebészet	74 hónap	26 hónap törzsképzési program egyetemi szájsebészeti képzőhelyen, benne fogászati képzés, összesen heti 20 órában.
		Részletezve:
		I év: Fogászati anyagtan
		Odontechnológia
		Konzerváló fogászati propedeutika
		Fogpótlástani propedeutika
		Szájsebészeti propedeutika
		Orális biológia
		Preventív fogászat
		II. év: heti összesen 20 órában
		Orális radiológia
		Szájsebészet
		Fogpótlástan
		Parodontológia
		Gyermekfogászat és fogszabályozás
		Konzerváló fogászat
		A felsorolt tárgyakból vizsgát kell tenni, a vizsgák részvizsgának minősülnek, letételük azonban a 2. év végéig kötelező
		48 hó szakmai gyakorlat, benne:
		12 hó dentoalveoláris sebészet és maxillofaciális traumatológia
		12 hó arc-, állcsont és fej-nyak tumorsebészet
		6 hó traumatológia
		6 hó sebészet
		6 hónap arc-, állcsontdeformitások és fejlődési rendellenességek sebészete
		6 hónap fül-orr-gégészet
36. ² Fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás	62 hónap	26 hó törzsképzés, benne:
		6 hó sürgősségi betegellátás
		6 hó belgyógyászat
		6 hó traumatológia
		6 hó neurológia

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet I. i). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

² Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet II. Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Az itt meghatározott szakmára központi gyakoronoki keretszámot a miniszter 2004-től állapít meg.

36 hó speciális képzés, benne:

12 hó fizioterápia és rehabilitáció benne:

1 hó tanfolyamok

2 hét önálló fizioterápiás osztályon

2 hét sport-fizioterápiás osztályon

1 hó kardiológiai rehabilitációs osztályon

1 hó tüdőgyógyászati fizioterápia és rehabilitáció

1 hó baleseti utókezelő

6 hó reumatológiai osztályon

1 hó reumatológiai rehabilitációs osztályon

24 hó rehabilitáció és fizioterápia, benne:

1 hó tanfolyamok

1 hó geriátriai osztályon

1 hó pszichiátriai rehabilitációs osztályon

2 hó gyermekrehabilitációs osztályon

1 hó gyermek ortopédiai képzés

18 hó mozgásszervi rehabilitációs osztály, benne:

1 hó koponya-agysérült rehabilitációs osztályon

1 hó gerincvelő-harántsérült rehabilitációs osztályon

37.¹ Gasztroenterológia

62 hónap

26 hó törzsképzés, benne:

6 hó belgyógyászati sürgősségi program

6 hó belgyógyászati törzsképzési program

12 hó gasztroenterológiai törzsképzés, benne:

9 hó gasztroenterológiai osztályon

3 hó hepatológiai osztályon

36 hó szakgyakorlat, benne:

3 hó általános sürgősségi gyakorlat

3 hó kardiológiai-pulmonológiai osztályon

2 hó hematológia, onkológia osztályon

2 hó nefrológia immunológia osztályon

1 hó endokrinológiai osztályon

1 hó fertőző osztályon

18 hó gasztroenterológiai osztályon (endoszkópos és sebészeti gyakorlattal)

¹ Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet II. Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Az itt meghatározott szakmára központi gyakornoki keretszámot a miniszter 2004-től állapít meg.

		3 hó hepatológiai osztályos gyakorlat
		3 hó ultrahang gyakorlat
		meghatározott számú vizsgálatok és eljárások teljesítése kötelező tanfolyamok
		2 hét EKG tanfolyam
		2 hét transzfúziós tanfolyam
		1 hét gasztroenterológiai tanfolyam
		1 hét hepatológiai tanfolyam
		2 hét hasi ultrahang tanfolyam
38. ¹	Gyermek- és ifjúsági pszichiátria	62 hónap
		26 hó törzsképzés, benne:
		6 hó gyermek vagy felnőtt belgyógyászat (benne: sürgősségi ellátás)
		3 hó gyermek vagy felnőtt neurológia
		12 hó osztályos gyermek- vagy felnőtt pszichiátria*
		3 hó gyermek- és ifjúságpszichiátria kötelező tanfolyamok
		36 hó speciális képzés, benne:
		12 hó osztályos gyermek- vagy felnőtt pszichiátria*
		6 hó ambuláns gyermek- és ifjúságpszichiátria
		3 hó ifjúsági drogellátás
		3 hó gyermekpszichiátriai rehabilitáció
		3 hó gyermek pszichoterápiás gyakorlat
		3 hó egyetemi képzőhelyi gyakorlat*
		6 hó szabadon választott gyakorlat**
		Közben: meghatározott tartalmú és időtartamú elméleti képzés, és a pszichoterápiás képzés propedeutikai fázisa
		A *-gal megjelöltek közül az egyik általános pszichiátriai osztályon a másik gyermek- és ifjúságpszichiátriai osztályon töltendő el.
		A **-gal megjelöltek eltölthetők gyermekgyógyászat, nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, egészségügyi gyermekotthon stb. közösségi ellátási formák keretében.
39. ¹	Kardiológia	74 hónap
		26 hó törzsképzési program, benne:
		6 hónap belgyógyászati törzsképzési gyakorlat (általános belgyógyászati osztályon)
		6 hónap belgyógyászati típusú sürgősségi gyakorlat
		12 hónap belgyógyászati alapgyakorlat benne:

1 Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (2), 1. számú melléklet II. Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Az itt meghatározott szakmára központi gyakornoki keretszámot a miniszter 2004-től állapít meg.

6 hó kardiológiai súlypontú osztályon

6 hó gasztroenterológiai súlypontú osztályon

48 hó kardiológia gyakorlat, benne:

12 hó regionális kardiológiai centrumban

24 hó kardiológiai osztályon, ebből 12 hó választhatóan belgyógyászati vagy kardiológiai osztályos gyakorlat, kardiovaszkuláris kísérleti tevékenység, klinikai vagy kísérletes farmakológiai gyakorlat, epidemiológia, preventív orvoslás, kardiovaszkuláris rehabilitáció

3. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez

Az általános orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerezhető ráépített szakképesítések

Szakma	Szakkép-zési idő (év)	Szakképzési időn belül végzendő minimális kötelező gyakorlat és tanfolyam	Ráépített szakképesítéshez szükséges első szakképesítés
1. Addiktológia	2	pszichiátereknek: 12 hó speciális belgyógyászati osztályon (kardiológia, gastroenterológia), 6 hó alkohol-drog osztályon vagy részlegén, 6 hó ambuláns gyakorlat drogambulancián és gondozóban a többi megjelölt szakképesítéssel rendelkezőknek: 18 hó pszichiátriai jellegű alkohol-drog osztályon, 6 hó gondozóban vagy drogambulancián, központi pszichoterápiás és speciális addiktológiai továbbképző tanfolyamok, szakvizsga előtti tutoriális program teljesítése	pszichiátria általános orvostan, háziorvostan, belgyógyászat, csecsemő-gyermekgyógyászat, neurológia, pulmonológia
2. Audiológia	2	audiológiai állomáson	fül-orr-gégegyógyászat
3. Csecsemő- és gyermek fül-orr-gégegyógyászat	2	2 év gyermek fül-orr-gégészeti osztályon (részlegén) 2 hó gyermekosztályon	fül-orr-gégegyógyászat
4. Endorinológia	2	belosztály endokrinológiai részlegén	belgyógyászat, szülészeti-nőgyógyászat, csecsemő-gyermekgyógyászat
5. Érsébeszet	2	érsébeszeti osztályon	sebészet
6. Fertőző betegségek	2	fertőző osztályon	belgyógyászat, csecsemő-gyermekgyógyászat, általános orvostan, háziorvostan, üzemorvostan

7.	Fizioterápia	2	kijelölt, különböző klinikai szakmáknak megfelelő fizioterápiás és rehabilitációs képzőhelyeken, ebből legalább 3 hónap az ORFI-ban, fizioterápiás módszerek tanfolyam a képzés megkezdésekor, egyes klinikai szakmák speciális fizioterápiája tanfolyam	minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés, általános orvostan, háziorvostan, üzemorvostan,
8.	Foniátria	2	foniátriai állomáson	fül-orr-gégegyógyászat
9.	Gastroenterológia	2	24 hó belgyógyászati osztály megfelelő gastroenterológiai részlegén	belgyógyászat
		2	sebészeknek és gyermekgyógyászoknak: 6 hó megadott gastroenterológiai centrumban, 6 hó szakkonziliárusként gastroenterológiai osztályon, 12 hó sebészeti, illetve gyermekgyógyászati gastroenterológiai profilú osztályon, kötelező tanfolyamok elvégzése mindhárom szakképesítés esetén sebészet, csecsemő-gyermekgyógyászat	sebészet, csecsemő-gyermekgyógyászat 1
10.	Csecsemő-gyermekkardiológia	3	18 hó legfeljebb 2 részletben megadott gyermekgyógyászati centrumban, 18 hó megadott kórház rendelőintézet egységben, gyermekgyógyászati vagy szív- és érrendszeri osztályon	csecsemő-gyermekgyógyászat
11.	Gyermekegyógyászat	3	1 év gyermekegyógyászati részlegen, 2 év nőgyógyászati osztályon	csecsemő- és gyermekgyógyászat
		3	2 év gyermekegyógyászati részlegen, 1 év gyermekgyógyászati osztályon	szülészeti-nőgyógyászat
12.	Gyermekegyógyászat	2	gyermekgyógyászati szakképesítés esetén: 1 év felnőtt neurológia és 1 év gyermek-neurológia, neurológiai szakképesítés esetén: 1 1/2 év gyermekgyógyászat és 1/2 év gyermekegyógyászat	csecsemő-gyermekgyógyászat, neurológia
13.	Gyermekegyógyászat	2,5	6 hó gyermekegyógyászati osztályon, 6 hó serdülő pszichiátriai osztályon, 6 hó gyermek- és ifjúsági pszichiátriai gondozóban vagy szakambulancián, 6 hó kiképző- vagy munkahelyen, pszichiátriai szakképesítés esetén: 6 hó csecsemő-gyermekgyógyászati szakképesítés esetén: 6 hó felnőtt pszichiátriai akut osztályon, mindkét szakképesítés esetén: elméleti képzés havonkénti tanfolyamokon, megadott tematika szerint	csecsemő-gyermekgyógyászat, pszichiátria
14.	Gyermekegyógyászat	3	6 hó megadott gyermekgyógyászati intenzív osztályon, 30 hó megadott gyermekegyógyászati osztályon	sebészet
		3	12 hó megadott általános sebészeti osztályon, 24 hó megadott gyermekegyógyászati osztályon	csecsemő-gyermekgyógyászat
15.	Gyermekegyógyászat	2	gyermekgyógyászati osztályon	csecsemő-gyermekgyógyászat

16.	Hematológia	2	21 hó megadott klinikai hematológiai részlegen vagy hematológiai profilú osztályon, ez alatt 3 hetes kötelező előkészítő tanfolyam az OHVI-ban 3 hó OHVI-ban (hematológiai osztályon)	belgyógyászat, gyermekgyógyászat, klinikai laboratóriumi vizsgálatok
17. ¹	Háziorvostan	3	szakképesítéstől függően eltérő szakmai gyakorlat teljesítése kórházi osztályokon, járóbeteg-rendelésen, intézményekben. A háziorvosi munka megkezdése előtt + szakvizsgáig szükséges szakgyakorlatok: 6 hét belgyógyászat, 2 hét + 4 hét csecsemő- és gyermekgyógyászat, 2 hét + 4 hét sebészet, 2 hét + 2 hét szülészet-nőgyógyászat, 2 hét elmeorvosgyógyászat/mentálhigiénés gyakorlat egyetemi klinikán vagy kórházban (a fenti szakirányú gyakorlat, teljesítése alól a megfelelő szakvizsgával rendelkező mentesül), 4 hét oktatásra kijelölt háziorvosi körzetben, 2,5 év háziorvosi gyakorlat, kötelező tanfolyamok elvégzése 1993. március 1-jén a háziorvosi szolgálatban dolgozó orvosok 1998. december 31-ig a korábbi szakmai gyakorlattól függő egyéni képzési program teljesítése után tehetnek szakvizsgát.	Anaeszteziológia-intenzív terápia, belgyógyászat, bőrgyógyászat, csecsemő-gyermekgyógyászat, fertőző betegségek, fül-orr-gégegyógyászat, gyermeksebészet, honvédervostan, katasztrófaorvostan, idegsebészet, neurológia, ortopédia, oxológia, pszichiátria, reumatológia, reumatológia és fizioterápia, sebészet, sportorvostan, szemészet, szülészet-nőgyógyászat, tüdőgyógyászat, urológia, traumatológia, üzemorvostan
18.	Honvédervostan-katasztrófa orvostan	2 max 3	15 hó az OTE Katasztrófa Orvostani Intézetében vagy az MH kórházaiban, illetve egyéb eü. intézményeiben elvégzett elméleti tanfolyamok és gyakorlatok megadott tematika szerint	minden elsőként megszerezhető szakképesítés
19.	Igazságügyi elmeorvostan	3	állandó vagy kijelölt igazságügyi elmeorvosszakértői tevékenység	elmeorvosgyógyászat
20.	Iskolaegészségügy és ifjúságvédelem	2	iskolaorvosi vagy gyermekorvosi munkakörben, közben iskolaorvosi tanfolyam	csecsemő-gyermekgyógyászat, belgyógyászat
21.	Izotópdiaosztika	2	izotópdiaosztikai laboratóriumban	radiológia, klinikai szakmák, klinikai laboratóriumi vizsgálatok
22. ²	Kardiológia	4	12 hó regionális kardiológiai centrumban 24 hó kardiológiai osztályon, ebből: 12 hó választhatóan belgyógyászati vagy kardiológiai osztályos gyakorlat, kardiovaszkuláris kísérleti tevékenység,	Belgyógyászat

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. a). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

² Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. b). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

			klinikai vagy kísérletes farmakológiai gyakorlat, epidemiológia, preventív orvoslás, kardiovaszkuláris rehabilitáció	
23.	Kézsebészet	2	kézsebészeti osztályon (részlegesen)	sebészet, traumatológia, ortopédia
24. ¹	Klinikai farmakológia	2	3 hó gyakorlat klinikai fázis I és fázis II gyógyszervizsgálatok végzésére akkreditált klinikai farmakológiai vizsgálóhelyen 9 hó gyakorlat OGYI által engedélyezett klinikai fázis II és fázis III gyógyszervizsgálatok végzésére akkreditált klinikai farmakológiai vagy klinikán, kórházban működő vizsgálóhelyen 3 hó preklinikai gyógyszervizsgálati gyakorlat akkreditált vizsgálóhelyen 9 hó további gyakorlat a fenti gyakorlóhelyeken GCP tanfolyam 2 hét elméleti képzés	Minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
25. ¹	Klinikai immunológia és allergológia	2	immunológiai osztályon (részlegesen)	Belgyógyászat, bőrgyógyászat, csecsemő-gyermekgyógyászat, infektológia, neurológia, reumatológia és fizioterápia, szülészeti-nőgyógyászat, transzfúziológia, tüdőgyógyászat
26.	Klinikai onkológia	2	6 hó Országos Onkológiai Intézetben, a többi kórház klinikai onkológiai osztályán vagy klinikai csak onkológiai részlegén	minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
27.	Mellkassebészet	2	mellkassebészeti osztályon (részlegesen)	sebészet
28. ²	Mozgásszervi rehabilitáció	2	Ebből: 1 hónap neurológia vagy ortopédiai vagy reumatológiai osztályon (alapszaktól függően) 1 hónap kardiológiai 1 hónap gyermek 1 hónap pszichiátriai 1 hónap pulmonológiai rehabilitációs osztályokon	Minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés, általános orvostan, üzemorvostan, házi-orvostan
29.	Neonatalógia	2	neonológiai osztályon, a 2 év egy részét PIC-ben kell eltölteni	csecsemő-gyermekgyógyászat

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. c). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

² Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. d). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

30.1	Nefrológia	2	nefrológiai osztályon (részlegesen)	Aneszteziológia és intenzív terápia, belgyógyászat, csecsemő- gyermekgyógyászat, sebészet
31.	Orvosi mikrobiológia	2	mikrobiológiai laborban vagy egyetemi mikrobiológiai intézetben	klinikai laboratóriumi vizsgálatok, közegészségügyi-járványügyi laboratóriumi vizsgálatok
32.2	Plasztikai (égési) sebészet	3	18 hó plasztikai törzsképzés ebből: 12 hó egyazon képzőhelyen folyamatosan 6 hó égéssebészeti osztályon 3 hó kézsebészet és mikrosebészet 3 hó fej-nyak-szájsebészet 6 hó szabadon választott (esztétikai sebészet, urológia, nőgyógyászat, szemészet, bőrgyógyászat)	Sebészet, traumatológia
		4	1 év általános sebészeti gyakorlat 3 év szakmai gyakorlat benne: 18 hó plasztikai törzsképzés ebből 12 hó egyazon képzőhelyen folyamatosan 6 hó égéssebészeti osztályon 3 hó kézsebészet és mikrosebészet 3 hó fej-nyak-szájsebészet 6 hó szabadon választott (esztétikai sebészet, urológia, nőgyógyászat, szemészet, bőrgyógyászat)	Más, elsőként megszerezhető sebészeti jellegű szakképesítés (fül-orr-gégegyógyászat, arc-állcsont- szájsebészet, szemészet, szülészet- nőgyógyászat, ortopédia, urológia, gyermeksebészet stb.)
33.	Pszichoterápia	3	klinikai pszichoterápiás képzőhelyen (propedeutikai és klinikai fázis) módszerspecifikus képzőhelyeken (módszerspecifikus fázis az első két fázissal párhuzamosan)	minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
		2	klinikai pszichoterápiás képzőhelyeken (klinikai fázis), módszerspecifikus képzőhelyeken (módszerspecifikus fázis az első fázissal párhuzamosan)	pszichiátria

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. e). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

2 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. f). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

34.	Repülőorvostan	2	speciális intézet, osztály részlegén repülőorvostani tanfolyam	minden elsőként megszerezhető klinikai szakma továbbá: klinikai laboratóriumi vizsgálatok, általános orvostan, háziorvostan, üzemorvostan
35.1	Reumatológia	3	30 hónap speciális képzés reumatológiai osztályon 6 hónap reumatológiai járóbeteg-rendelési gyakorlat	Belgyógyászat, általános orvostan, háziorvostan, üzemorvostan, ortopédia, gyermekgyógyászat
36.1	Sportorvostan	2	2 hó belgyógyászati osztályon 1 hó kardiológiai, illetve kardiológiai intenzív osztályon 2 hó ortopédiai, traumatológiai vagy sportsebészeti osztályon és szakrendelésen 2 hó terhelésvizsgálat 1,5 hó rehabilitációs és fizioterápiás osztályon és szakrendelésen 12 hó sportorvosi gyakorlat (szakrendelésen, válogatott keret vagy egyesület mellett, minimum havi 20 óra) kötelező tanfolyam: 2 hét sportorvosi ismeretek 1 hét oxológia kötelező konzultációk: 4 x 2 hét (ebből 2 hét az OSEI-ben) szakvizsga-előkészítő konzultáció	Minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
37.	Sugárterápia	2	sugárterápiás osztályon	radiológia
		3	sugárterápiás osztályon	belgyógyászat, sebészet, szülész-nőgyógyászat, csecsemő-gyermekgyógyászat, más klinikai szakma külön engedély esetén
38.	Sugárbiológia-sugáregészségügy	2	OSSKI, ÁNTSZ megyei (fővárosi) intézetei sugáregészségügyi osztályán, csoportján	közegészség-tan-járványtan
39.	Szájsebészet	2	szájsebészeti osztályon, ebből 3 hó fogászati osztályon (rendelésen)	sebészet
		3	2 év szájsebészeti osztályon, 1 év sebészeti vagy baleseti sebészeti osztályon	fog- és szájbetegségek

40.	Szívsebészet	3	3 év szívsebészeti osztályon (részlegén)	sebészet
41.1	Trópusi betegségek	2	1 év trópusi országban vagy külföldi, nagy forgalmú trópusi intézetben végzett orvosi gyakorlat 3 hó hazai trópusi osztályos gyakorlat 3 hó hazai trópusi ambulancián végzett gyakorlat 3 hó mikrobiológiai-parazitológiai laboratóriumi gyakorlat	Infektológia
42.	Tüdőgyógyászat	2	tüdőgyógyászati osztályon	belgyógyászat
43.	Traumatológia	2	baleseti sebészeti osztályon (részlegén), ebből 2 hó idegsebészeti osztályon	sebészet, ortopédia
44.2	Üzemorvostan ³	2	OKK OMFI betegellátó részlegén vagy üzemorvosi munkakörben, 1 hó kórházi baleseti sebészeti osztályon 1 hó ÁNTSZ megyei intézetében, üzemorvosi tanfolyam	belgyógyászat, általános orvostan, háziorvostan
45.4	Egészségbiztosítás	2 év	24 hó akkreditált biztosítási gyakorlatot végző egészségügyi szolgáltatónál, ezen belül 2-2 hó belgyógyászati, traumatológiai (ortopédiai), pszichiátriai, illetve orvosszakértői gyakorlatot folytató osztályon. 4x50 óra speciális tanfolyam	bármely első szakképesítés.
46.5	Andrológia	2	1 év elméleti és gyakorlati képzés egyetemi klinikán 6 hónap kiegészítő képzés andrológiai tanfolyam elvégzése 6 hó andrológiai sebészet külön meghatározott képzőhelyen, előírt sebészeti tevékenység igazolása	Urológia
		4	2 év urológiai képzés 1 év elméleti és gyakorlati képzés egyetemi klinikán 6 hónap kiegészítő képzés andrológiai alaptanfolyam elvégzése 6 hó sebészet külön meghatározott képzőhelyen, előírt sebészeti tevékenység igazolása	Minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
47.5	Geriátria	1,5	2 hó kardiológia* 2 hó pszichiátria 2 hó rehabilitáció 1 hó reumatológia 1 hó neurológia 1 hó gasztroenterológia*	Belgyógyászat, háziorvostan, pszichiátria, tüdőgyógyászat, reumatológia

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet I. h). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

2 Megállapította: 1/2001. (II. 14.) EüM rendelet melléklet 1. Hatályos: 2001. II. 22-től.

3 Részmunkaidőben is megszerezhető szakképesítés.

4 Beiktatta: 30/2002. (V. 24.) EüM rendelet 1. § (3), 2. számú melléklet. Hatályos: 2002. VI. 1-től.

5 Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet II. Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

			1 hó háziiorvosi gyakorlat	
			2 hét infektológia	
			2 hét urológia	
			2 hét tüdőgyógyászat*	
			2 hét diabetológia*	
			6 hó geriátriai osztályos gyakorlat	
			A *-gal jelölt belgyógyászati szakvizsga esetén nem szükséges.	
48.1	Gyermekektológia	2,5	6 hó általános radiológia	Csecsemő- és
			6 hó általános ultrahang	gyermekgyógyászat
			6 hó általános CT, MR, interventio	
			6 hó teljes skálájú gyermekektológiai osztályos gyakorlat	
			6 hó teljes skálájú radiológiai osztályos gyakorlat	
		2	12 hó általános gyermekgyógyászati gyakorlat	Radiológia
			6 hó nem teljes skálájú gyermekektológiai gyakorlat	
			6 hó teljes skálájú gyermekektológiai gyakorlat	
49.1	Infektológia	2	infektológiai/fertőző osztályos gyakorlat	Belgyógyászat,
			2 hét „Korszerű infektológia” tanfolyam	csecsemő- és
			2 hét infektológiai tanfolyam	gyermekgyógyászat
		3	infektológiai/fertőző osztályos gyakorlat	Aneszteziológia és
			2 hét „Korszerű infektológia” tanfolyam	intenzív terápia,
			2 hét infektológiai tanfolyam	bőrgyógyászat, fül- orr-gégégyógyászat, geriátria, honvéderostan, neurológia, oxiológia, sebészet, szülészet- nőgyógyászat, tüdőgyógyászat, urológia
50.1	Megelőző orvostan és népegészségtan	2,5	6 hó megelőző orvostan és népegészségtani tudományos képzési program	Minden elsőként megszerezhető szakképesítés
			12 hó megelőző orvostan és népegészségtani törzsképzés	
			10 hó gyakorlati képzőhelyen teljesített népegészségügyi tevékenység/gyakorlat	
51.1	Munkahigiéné	2	12 hó munkahigiénés törzsképzés	Foglalkozás-

			12 hó munkahigiénés gyakorlat	orvostan, megelőző orvostan és népegészségtan, közegészségtan- járványtan, üzemorvostan
52.1	Neuroradiológia	2	Ebben: 8 hét intervenciós neuroradiológia 8 hét gyermek neuroradiológia 1 hó neuro-nukleáris medicina 1 hó neurosonológia előírt számú és típusú vizsgálat	Radiológia

4. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez

Az általános orvosi oklevéllel rendelkező, az első szakképesítést központi gyakornoki rendszer keretében megszerző orvosok által megszerezhető ráépített szakképesítések

Szakma	Szakkép-zési idő (hó)	Szakképzési időn belül végzendő minimális kötelező gyakorlat és tanfolyam	Ráépített szakképesítéshez szükséges első szakképesítés
1. Addiktológia	24	6 hó belgyógyászati képzés olyan osztályon, ahol alkoholbetegeket is kezelnek, ezen belül: 3 hó gasztroenterológia 12 hó gyakorlat alkohol, vagy drog osztályon, vagy pszichiátia speciális részlegén 6 hó gyakorlat drog-ambulancián v. gondozóban 2 hét speciális addiktológiai tanfolyam	pszichiátia
		6 hó pszichiátriai osztályos gyakorlat 12 hó alkohol-drog osztályos gyakorlat 6 hó gyakorlat alkohol-drog ambulancián vagy gondozóban pszichoterápiás tanfolyam 2 hét speciális addiktológiai tanfolyam	belgyógyászat, háziórvostan, csecsemő- és gyermekgyógyászat, neurológia, tüdőgyógyászat
2.2 Allergológia és klinikai immunológia	24	4 hó belgyógyászati immunológia 2 hó immunológiai laboratóriumi gyakorlat 3 hó bőrgyógyászat 3 hó gyermekgyógyászati immunológia 3 hó tüdőgyógyászat, allergológia 3 hó reumatológia 2 hó transzplantációs laboratóriumi gyakorlat	Belgyógyászat, bőrgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, fül-orr- gégegyógyászat, infektológia, neurológia, reumatológia,

1 Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (3), 2. számú melléklet II. Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

2 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. a). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

			6 hét immunológiai tanfolyamok	sebészet, szemészet, szülészet-nőgyógyászat, transzfúziológia, tüdőgyógyászat
3.	Audiológia	24	gyakorlat audiológiai állomáson 1 hét speciális audiológiai tanfolyam	fül-orr-gégégyógyászat
4.	Cytopatológia	24	2 hó ultrahang gyakorlat 2 hó vezérelt biopszia gyakorlat 4 hó klinikai ambuláns gyakorlat 8 hó nőgyógyászati cytologiai gyakorlat 8 hó aspirációs cytologiai gyakorlat	patológia
5.	Csecsemő- és gyermek fül-orr-gégégyógyászat	24	4 hó gyermekgyógyászati gyakorlat 20 hó gyermek fül-orr-gégészeti osztályos gyakorlat	fül-orr-gégégyógyászat
6.	Csecsemő- és gyermek kardiológia	36	18 hó gyermek kardiológia centrumban 18 hó gyermek kardiológia osztályon	csecsemő- és gyermekgyógyászat
7.	Endokrinológia	24	17 hó belgyógyászati endokrinológia (benn 4 hó diabetológia) 3 hó gyermekgyógyászati endokrinológia 3 hó nőgyógyászati endokrinológia 1 hó endokrinológiai laboratóriumi gyakorlat az előírt tanfolyamok teljesítése	belgyógyászat
			6 hó belgyógyászati endokrinológia 14 hónap gyermekgyógyászati endokrinológia (4 hó diabetológia) 3 hó nőgyógyászati endokrinológia 1 hó endokrinológiai laboratóriumi gyakorlat az előírt tanfolyamok teljesítése	csecsemő- és gyermekgyógyászat
			6 hó belgyógyászati endokrinológia 3 hó gyermekgyógyászati endokrinológia 14 hó nőgyógyászati endokrinológia (4 hó diabetológia) 1 hó endokrinológiai laboratóriumi gyakorlat az előírt tanfolyamok teljesítése	szülészet-nőgyógyászat
8.	Érsebészet	24	érsebészeti osztályos (klinikai) gyakorlat előírt számú és típusú műtéti beavatkozás teljesítése	sebészet
9.	Fizioterápia	24	fizioterápiás tanfolyam (a képzés kezdetén) 3 hó reumatológia 3 hó mozgásszervi rehabilitáció 1 hó baleseti utókezelő 1 hó tüdőgyógyászat 2 hét önálló fizioterápiás osztályon 2 hét kardiológiai-rehabilitációs osztályon 2 hét sport-fizioterápiás osztályon 15 hó fizioterápia gyakorlása az alapklinikai szakmának megfelelő fekvőbeteg-osztályon „Az egyes szakmák speciális fizioterápiája” című tanfolyam	minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés

10. 1	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan) ²	28	12 hó foglalkozás-egészségügyi gyakorlat 2 hó foglalkozási belgyógyászati ismeretek 2 hó egyéb foglalkozási megbetegedések ismerete 8 hó munkahigiénés és foglalkozás- orvostani alapismeretek 4 hó legfontosabb hazai ágazatok foglalkozás-egészségügyének ismerete	belgyógyászat, házi-orvostan
			12 hó foglalkozás-egészségügyi gyakorlat 12 hó belgyógyászati és foglalkozási belgyógyászati ismeretek 2 hó egyéb foglalkozási megbetegedések ismerete 2 hó legfontosabb hazai ágazatok foglalkozás-egészségügyének ismerete	megelőző orvostan és népegészségtan
11.	Foniatória	24	szakgyakorlat foniatriai állomáson kötelező tanfolyam	fül-orr-gégégyógyászat
12.	Gastroenterológia	24	17 hó gyakorlat részleges gastroenterológiai képzést nyújtó helyen 6 hó teljes gastroenterológiai képzést nyújtó helyen 1 hó gastroenterológiai sebészen gastroenterológiai tanfolyam hepatológiai tanfolyam hasi ultrahang tanfolyam előírt számú és típusú beavatkozás elvégzése	belgyógyászat
			6 hó gyakorlat gastroenterológiai centrumban 18 hó gastroenterológiai profilú sebészeti osztályos gyakorlat gastroenterológiai tanfolyam hepatológiai tanfolyam hasi ultrahang tanfolyam előírt számú és típusú beavatkozások teljesítése	sebészet
13. ³	Geriátria	18	2 hó kardiológia* 2 hó pszichiátria 2 hó rehabilitáció 1 hó reumatológia 1 hó neurológia 1 hó gastroenterológia* 1 hó házi-orvosi gyakorlat 2 hét infektológia 2 hét urológia 2 hét tüdőgyógyászat* 2 hét diabetológia* 6 hó geriatriai osztályos gyakorlat A *-gal jelölt belgyógyászati szakvizsga esetén nem szükséges.	Belgyógyászat, házi-orvostan, pszichiátria, tüdőgyógyászat, reumatológia

1 Megállapította: 1/2001. (II. 14.) EüM rendelet melléklet 2. Hatályos: 2001. II. 22-től.

2 Részmunkaidőben is megszerezhető szakképesítés.

3 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. b). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

14.	Gyermekek-gasztroenterológia	24	6 hó belgyógyászati gasztroenterológia 18 hó gyermekgyógyászati gasztroenterológia gasztroenterológiai tanfolyam hepatológiai tanfolyam hasi ultrahang tanfolyam előírt számú és típusú beavatkozások	csecsemő- és gyermekgyógyászat
15.	Gyermekekgyógyászat	36	24 hó nőgyógyászati gyakorlat 12 hó gyermekgyógyászati gyakorlat	csecsemő- és gyermekgyógyászat
			12 hó gyermekgyógyászati gyakorlat 24 hó gyermekgyógyászati gyakorlat	szülészet-nőgyógyászat
16.	Gyermekekneuroológia	24	12 hó felnőtt neurológiai gyakorlat 12 hó csecsemő- és gyermekneuroológiai osztályos gyakorlat	csecsemő- és gyermekgyógyászat
			18 hó gyermekgyógyászati szak gyakorlat 6 hó gyermekneuroológiai osztályos gyakorlat	neuroológia
17.	Gyermekek- ifjúság-pszichiátria	és 30	6 hó gyermekpszichiátriai osztályos gyakorlat 6 hó ifjúsági pszichiátriai osztályos gyakorlat 6 hó gyakorlat gyermek- és ifjúság-pszichiátriai gondozóban 6 hó kiképző- vagy munkahelyi gyakorlat 6 hó felnőtt pszichiátriai osztályos gyakorlat elméleti képzés havonkénti tanfolyamok kapcsán	csecsemő- és gyermekgyógyászat
			6 hó gyermekpszichiátriai osztályos gyakorlat 6 hó ifjúság pszichiátriai osztályos gyakorlat 6 hó gyakorlat gyermek- és ifjúság-pszichiátriai gondozóban 6 hó kiképző- vagy munkahelyi gyakorlat 6 hó csecsemő- és gyermekosztályos gyakorlat elméleti képzés havonkénti tanfolyamok kapcsán	pszichiátria
18.1	Gyermekek radiológia	30	6 hó általános radiológia	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
			6 hó általános ultrahang	
			6 hó általános CT, MR, interventio	
			6 hó teljes skálájú gyermekradiológiai osztályos gyakorlat	
			6 hó teljes skálájú radiológiai osztályos gyakorlat	
		24	12 hó általános gyermekgyógyászati gyakorlat	Radiológia
			6 hó nem teljes skálájú gyermekradiológiai gyakorlat	
			6 hó teljes skálájú gyermekradiológiai gyakorlat	
19.	Gyermekek szemészet	24	20 hó gyermekszemészeti gyakorlat (egyetemi klinikán töltendő) 4 hó gyermekszemészeti járóbetegrendelés	szemészet

20.	Gyermekek-tüdőgyógyászat	24	8 hó gyermek-tüdőgyógyászat osztályos gyakorlat 4 hó allergológiai gyakorlat 6 hó felnőtt tüdőgyógyászati osztályos gyakorlat 1 hó gyermek tuberkolózis osztályos gyakorlat 3 hó bronchológiai gyakorlat 2 hó tüdőgyógyászati járóbetegrendelés klinikai immunológiai és allergológiai tanfolyam szakvizsgára előkészítő gyermek-tüdőgyógyászat tanfolyam	csecsemő- és gyermekgyógyászat
21. ¹	Háziorvostan	36	a szakgyakorlat a megelőzően megszerzett alapszakképesítéstől függő 1,5 hó belgyógyászati gyakorlat 2 hét + 4 hét csecsemő- és gyermekgyógyászati gyakorlat 2 hét + 4 hét sebészeti gyakorlat 2 hét + 2 hét szülészeti-nőgyógyászati gyakorlat 2 hét pszichiátriai vagy mentálhigiénés gyakorlat 4 hét háziorvosi gyakorlat elméleti alaptanfolyamok után vizsga 30 hó háziorvosi szakgyakorlat előírt tanfolyamok elvégzése	Minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
22.	Haematológia	24	gyakorlat klinikai hematológiai osztályon klinikai hematológiai tanfolyam klinikai immunológiai tanfolyam transzfúzió felelősi tanfolyam 3 hetes szakvizsga előkészítő tanfolyam	belgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat
23.	Igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvostan)	36	36 hó igazságügyi pszichiátriai tevékenység akkreditált oktatóhelyen 50 önálló szakvélemény elkészítése igazságügyi pszichiátria tanfolyam	pszichiátria
24.	Iskola-egészség- és ifjúságvédelem	24	iskolaorvosi vagy gyermekközveti munkakör 1 hó ortopédia iskolaorvosi tanfolyam	csecsemő és gyermekgyógyászat, belgyógyászat
25. ²	Kardiológia	48	Ebből: 12 hó kardiológiai regionális centrumban 12 hó választott gyakorlat: experimentális tevékenység, epidemiológia, rehabilitáció, kísérletes tevékenység	Belgyógyászat
		48	Ebből: 9 hó belgyógyászati alapgyakorlat: 6 hét gasztroenterológia, hepatológia 6 hét endokrinológia és anyagcsere-betegségek 4 hét nephrológia-immunológia	Aneszteziológia és intenzív terápia

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. d). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

² Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. e). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

			4 hét hemato-immunológia	
			4 hét onko-hematológia	
			4 hét reumatológia	
			4 hét infektológia	
			4 hét diabetológia	
			3 hét képalkotó diagnosztika	
		39	hó kardiológiai gyakorlat, ebből egy év regionális kardiológiai centrumban	
			12 hó választott terület: kísérleti tevékenység, epidemiológia, klinikai farmakológia, kardiológia, aneszteziológia és intenzív terápia	
26.	Kézsebészet	24	24 hó gyakorlat kézsebészeti osztályon (részlegesen) előírt számú és típusú műtéti beavatkozás	ortopédia, sebészet, traumatológia
27. ¹	Klinikai farmakológia	24	3 hó gyakorlat klinikai fázis I fázis II gyógyszervizsgálatok végzésére akkreditált klinikai farmakológiai vizsgálóhelyen	Minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
			9 hó gyakorlat OGYI által engedélyezett klinikai fázis II és fázis III gyógyszervizsgálatok végzésére akkreditált klinikai farmakológiai vagy klinikán, kórházban működő vizsgálóhelyen	
			3 hó preklinikai gyógyszervizsgálati gyakorlat akkreditált vizsgálóhelyen	
			9 hó további gyakorlat a fenti gyakorlóhelyeken	
			GCP tanfolyam	
			2 hét elméleti képzés	
28.	Klinikai genetika	24	szakgyakorlat klinikai genetikai intézetben	csecsemő- és gyermekgyógyászat, szülész-nőgyógyászat
29.	Klinikai onkológia	26	19 hó onkológiai, belgyógyászati, urológiai és sebészeti osztályos gyakorlat 3 hó kemoterápia 2 hét uro-onkológia 2 hét nőgyógyászati onkológia 2 hét sugárterápia 2 hó onkológiai sebészet 2 hét hematológia 2 hét fej-nyak sebészet 1-1 hét bőrgyógyászat, patológia, rtg. diagnosztika, fájdalomcsillapítás 2 hét kötelező elméleti tanfolyamok	belgyógyászat, bőrgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, fül-orr-gégegyógyászat, gyermeksebészet, idegsebészet, nuclearis medicina, ortopédia, radiológia, sebészet, sugárterápia, szülész-nőgyógyászat, tüdőgyógyászat, urológia

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. f). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

30.	Laboratóriumi hematológia és immunológia	24	10 hó hematológiai és hemosztazeológiai laboratóriumi gyakorlat 10 hó immunológiai laboratóriumi gyakorlat 3 hó transzfuziológiai gyakorlat 1 hó tanfolyamok, elméleti képzés	orvosi laboratóriumi diagnosztika
			11,5 hó hematológiai és hemosztazeológiai laboratóriumi gyakorlat 11,5 hó immunológiai laboratóriumi gyakorlat 1 hó tanfolyam, elméleti képzés	transzfuziológia
31.	Mellkassebészet	24	24 hó mellkassebészeti osztályon (részlegesen) előírt számú és típusú műtét elvégzése	sebészet
32.	Molekuláris diagnosztika	24	3 hó klinikai genetikai tanácsadás 3 hó cytogenetika 3 hó öröklött genetikai megbetegedések diagnosztikája 3 hó molekuláris genetikai polymorfizmusok, rizikó tényezők diagnosztikája 3 hó mikrobiológiai molekuláris biológiai diagnosztika 6 hó molekuláris genetikai tárgyú tudományos project	orvosi laboratórium diagnosztika, orvosi mikrobiológia, patológia
33.	Munkahigiéné	24	12 hó munkahigiénés törzsképzés 12 hó munkahigiénés gyakorlat	foglalkozás-orvostan, megelőző orvostan és népegészségügy
34.	Neonatológia	24	18 hó újszülött és patológiás újszülött gyakorlat 6 hó intenzív újszülött ellátási gyakorlat	csecsemő- és gyermekgyógyászat
35.1	Nefrológia	24	nefrológiai osztályon (részlegesen)	Aneszteziológia és intenzív terápia, belgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat
36.	Neuropatológia	36	12 hó patológiai gyakorlat 24 hó neuropatológiai gyakorlat	neurológia, idegsebészet
			12 hó neurológiai gyakorlat 24 hó neuropatológiai gyakorlat	patológia
37.	Neuroradiológia	24	24 hó neuroradiológiai gyakorlat, benne: 8 hét intervenciós neuroradiológia 8 hét gyermek neuroradiológia 1 hó neuro-nukleáris medicina 1 hó neurosonológia az előírt számú és típusú vizsgálat	radiológia
38.	Orvosi rehabilitáció (első szakképesítés megjelölésével)	24	a megelőzően megszerzett első szakképesítéstől függően rehabilitációs osztályos gyakorlat rehabilitációs alapismeretek tanfolyam fizioterápia I. és II. tanfolyam alapszakma függő speciális tanfolyam	minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
39.2	Plasztikai (égési) sebészet	36	18 hó plasztikai törzsképzés ebből	Sebészet, traumatológia

1 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. g). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

2 Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet I. h). Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		12 hó egyazon képzőhelyen folyamatosan		
		6 hó égéssebészeti osztályon		
		3 hó kézsebészet és mikrosebészet		
		3 hó fej-nyak-szájsebészet		
		6 hó szabadon választott (esztétikai sebészet, urológia, nőgyógyászat, szemészet, bőrgyógyászat)		
	48	1 év általános sebészeti gyakorlat	Más, elsőként	
		3 év szakmai gyakorlat benne:	megszerezhető	
		18 hó plasztikai törzsképzés ebből	sebészeti jellegű	
		12 hó egyazon képzőhelyen folyamatosan	szakképesítés (fül-orr-gégegyógyászat,	
		6 hó égéssebészeti osztályon	arc-állcsont-	
		3 hó kézsebészet és mikrosebészet	szájsebészet,	
		3 hó fej-nyak-szájsebészet	szemészet, szülészet-	
		6 hó szabadon választott (esztétikai sebészet, urológia, nőgyógyászat, bőrgyógyászat)	nőgyógyászat, ortopédia, urológia, gyermeksebészet stb.)	
40.	Pszichoterápia	24	részvétel a klinikai fázis elmélet és gyakorlati tanfolyamán részvétel a módszerspecifikus fázis elméleti és gyakorlati tanfolyamán	pszichiátria
		36	részvétel a propedeutikai fázis elméleti és gyakorlati tanfolyamán részvétel a klinikai fázis elméleti és gyakorlati tanfolyamán részvétel a módszerspecifikus fázis elméleti és gyakorlati tanfolyamán	minden elsőként megszerezhető klinikai szakképesítés
41.1	Sportorvostan	24	2 hó belgyógyászati osztályon	Minden elsőként
			1 hó kardiológiai, illetve kardiológiai intenzív osztályon	megszerezhető klinikai
			2 hó ortopédiai, traumatológiai vagy sportsebészeti osztályon és szakrendelésen	szakképesítés, általános orvostan, üzemorvostan,
			2 hó terhelésdiagnosztika	házi orvostan
			1,5 hó rehabilitációs és fizioterápiás osztályon és szakrendelésen	
			12 hó sportorvosi gyakorlat (szakrendelésen, válogatott keret vagy egyesület mellett, minimum havi 20 óra)	
			kötelező tanfolyam:	
			2 hét sportorvosi ismeretek	
			kötelező konzultációk:	
			4 x 2 hét (ebből 2 hét az OSEI-ben) szakvizsga-előkészítő konzultáció	

42.	Sugárterápia	24	22 hó sugárterápiás gyakorlat osztályon 2 hó nukleáris medicina gyakorlat	radiológia
		36	a szakképzési gyakorlat teljes időtartama minden esetben sugárterápiás osztályon teljesítendő előírt program szerint. Ugyancsak előírás a megfelelő számú és típusú sugárterápiás beavatkozás	belgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, sebészet, szülészet-nőgyógyászat
43.	Sugáregészségtan	24	12 hó sugáregészségtani törzsképzés 12 hó sugáregészségtani gyakorlat	megelőző orvostan és népegészségtan, foglalkozás-orvostan, radiológia
44.	Sürgősségi orvostan	25	4 hó aneszteziológia-intenzív osztályos gyakorlat 4 hó sürgősségi osztályos gyakorlat 2 hó belgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó sebészet (ambulancia betegfelvétel) 2 hó csecsemő-gyerekosztályos gyakorlat (benne: ITO) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészet-nőgyógyászat osztályos gyakorlat 1 hó traumatológia osztályos gyakorlat 1 hó neurológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	oxyológia
		25	4 hó sürgősségi osztály 3 hó mentőorvosi gyakorlat 1 hó neonatológiai rohamkocsi gyakorlat 2 hó belgyógyászati intenzív vagy szubintenzív osztályos gyakorlat 2 hó sebészet (ambulancia betegfelvétel) 2 hó csecsemő-gyerekosztályos gyakorlat (benne: ITO) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészet-nőgyógyászat osztályos gyakorlat 2 hó traumatológia osztályos gyakorlat 1 hó neurológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	aneszteziológia-intenzív terápia
		27	4 hó sürgősségi osztály 3 hó mentőorvosi gyakorlat 1 hó neonatológiai rohamkocsi gyakorlat 4 hó aneszteziológiai intenzív osztályos gyakorlat 2 hó sebészet (ambulancia betegfelvétel) 2 hó csecsemő-gyerekosztályos gyakorlat (benne: ITO) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészet-nőgyógyászat osztályos gyakorlat 2 hó traumatológia osztályos gyakorlat 1 hó neurológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	belgyógyászat

27	4 hó sürgősségi osztály 3 hó mentőorvosi gyakorlat 1 hó neonatológiai rohamkocsi gyakorlat 4 hó aneszteziológiai intenzív osztályos gyakorlat 2 hó belgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó sebészet (ambulancia betegfelvétel) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészeti-nőgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó traumatológia osztályos gyakorlat 1 hó neurológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	csecsemő- és gyermekgyógyászat
28	4 hó sürgősségi osztály 3 hó mentőorvosi gyakorlat 1 hó neonatológiai rohamkocsi gyakorlat 4 hó aneszteziológiai intenzív osztályos gyakorlat 2 hó belgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó csecsemő-gyermekosztályos gyakorlat (benne: ITO) 2 hó sebészet (ambulancia betegfelvétel) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészeti-nőgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó traumatológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	neurológia
27	4 hó sürgősségi osztály 3 hó mentőorvosi gyakorlat 1 hó neonatológiai rohamkocsi gyakorlat 4 hó aneszteziológiai intenzív osztályos gyakorlat 2 hó csecsemő-gyermekosztályos gyakorlat (benne: ITO) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészeti-nőgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó traumatológia osztályos gyakorlat 1 hó neurológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	sebészet
27	4 hó sürgősségi osztály 3 hó mentőorvosi gyakorlat 1 hó neonatológiai rohamkocsi gyakorlat 4 hó aneszteziológiai intenzív osztályos gyakorlat 2 hó csecsemő-gyermekosztályos gyakorlat (benne: ITO) 1 hó Perinatalis Intenzív Centrum 2 hó szülészeti-nőgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hó sebészeti osztályos gyakorlat 1 hó neurológia osztályos gyakorlat 1 hó képalkotó diagnosztikai gyakorlat 2 hó további speciális képzés (2-2 hét fül-orr-gége, szemészet, urológia, pszichiátria) 2 hó interaktív tanfolyamok	traumatológia

2. Beiktatta: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (4), 3. számú melléklet II. Hatályos: 2003. VIII. 21-től.

		10 hó gyakorlati képzőhelyen teljesített népegészségügyi tevékenység/gyakorlat		
51.1	Repülőorvostan	24	Egyénileg meghatározott időtartamú speciális intézetben töltött gyakorlat	Minden elsőként megszerezhető
		tanfolyamok:		
		- repülőorvosi alaptanfolyam		
		- repülő-szakorvosi tanfolyam		
		- speciális repülőorvosi funkcionális diagnosztikai és pszichológiai vizsgálatok		
		szakképesítés		
		6 hónap repülőtéri orvosi szolgálat		
52.1	Reumatológia	36	30 hónap speciális képzés reumatológiai osztályon	Belgyógyászat, általános orvostan,
		6 hónap reumatológiai járóbeteg-rendelési gyakorlat		
		házi orvostan, üzemorvostan, ortopédia, gyermekgyógyászat		
53.1	Trópusi betegségek	24	1 év trópusi országban vagy külföldi, nagy forgalmú trópusi intézetben végzett orvosi gyakorlat	Infektológia
		3 hó hazai trópusi osztályos gyakorlat		
		3 hó hazai trópusi ambulancián végzett gyakorlat		
		3 hó mikrobiológiai-parazitológiai laboratóriumi gyakorlat		

5. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez

A higiénikus orvosi oklevéllel rendelkező orvosok által megszerezhető szakképesítések

Szakma	Szakkép-zési idő (hónap)	Szakképzésen belül kötelező kiegészítő gyakorlatok	Milyen szakorvosi képesítésként szerezhető
--------	--------------------------	--	--

1. Megelőző orvostan és népegészségtan	50	26 hónap törzsképzési program, ezen belül: 12 hónap betegellátási törzsgyakorlat, benne: 4 hónap belgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hónap fertőző osztályos gyakorlat 2 hónap sürgősségi betegellátási gyakorlat 2 hónap gyermekgyógyászati osztályos gyakorlat 2 hónap sebészeti osztályos gyakorlat 6 hónap megelőző orvostani és népegészségtani tudományos képzési program 6 hónap megelőző orvostani és népegészségtani törzsképzés 24 hó népegészségügyi tevékenység/gyakorlat, ezen belül: 2 hó klinikai laboratóriumi gyakorlat 2 hó mikrobiológiai laboratóriumi gyakorlat 1 hó tanfolyam a megelőző hatósági és szakhatósági eljárásokról	első szakképesítésként
2. Munkahigiéné	24	12 hó munkahigiénés törzsképzés 12 hó munkahigiénés gyakorlat	ráépített szakképesítés megelőző orvostan és népegészségtanra
3. Sugáregészségtan	24	12 hó sugáregészségtani törzsképzés 12 hó sugáregészségtani gyakorlat	ráépített szakképesítés megelőző orvostan és népegészségtanra

6. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez¹

Fogorvosi oklevéllel rendelkezők által megszerezhető szakképesítések

Szakma	Szakképzési idő (hó)	Szakképzési időn belül végzendő minimális kötelező kiegészítő szakgyakorlat és tanfolyam
1. Dento-alveoláris sebészet	36	26 hó törzsképzés, benne: sürgősségi ismeretek 6 hó egyetemi szájsebészeti osztályos gyakorlat 10 hó szakgyakorlat szájsebészeti szakrendelésen előírt számú és típusú beavatkozás
2. Fogszabályozás	36	26 hó törzsképzés, benne: sürgősségi ismeretek 6 hó egyetemi fogszabályozási osztályos gyakorlat 10 hó szakgyakorlat fogszabályozási szakrendelésen előírt számú és típusú beavatkozás
3. Gyermekfogászat	36	26 hó törzsképzés, benne: sürgősségi ismeretek 6 hó egyetemi gyermekfogászati osztályos gyakorlat 10 hó szakgyakorlat gyermekfogászati szakrendelésen vagy iskolafogászaton előírt számú és típusú beavatkozás

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (5). Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Első alkalommal a szakképesítésük megszerzését 2004. január 1-je után megkezdők esetében kell alkalmazni. Lásd még: ugyane rendelet 4. § (4).

4. Konzerváló fogászat és fogpótlástan	36	26 hó törzsképzés, benne: sürgősségi ismeretek 3-3 hó egyetemi konzerváló fogászati és fogpótlástani osztályos gyakorlat 10 hó fogászati szakgyakorlat előírt számú és típusú beavatkozás
5. Parodontológia	36	26 hó törzsképzés, benne: sürgősségi ismeretek 6 hó egyetemi parodontológiai osztályos gyakorlat 10 hó szakgyakorlat parodontológiai szakrendelésen előírt számú és típusú beavatkozás

7. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez¹

Gyógyszerészi oklevéllel rendelkezők által megszerezhető szakgyógyszerészi szakképesítések

Szakma	Szakképzési idő	Szakképzési időn belül végzendő szakgyakorlat és tanfolyam
1. Gyógyszertechnológia	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alapblokkok 6 hónap szaktömbök 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: folyékony gyógyszerforma félsszilárd gyógyszerforma szilárd gyógyszerforma gyógyszerstabilitás biofarmácia-farmakokinetika gyógyszeres interakció terápiás rendszerek szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely gyógyszergyártásban, gyógyszer-gyártó laboratóriumban, egyetemi gyógyszer-technológiai intézetben vagy egyetemi gyógyszer-tárban tölthető el. A gyakorlaton el kell sajátítani a preformulálás, reformulálás és gyógyszerformulálás egyes lépéseit, a gyógyszer-gyártás, gyártásszervezés, termelésirányítás, dokumentáció, minőségbiztosítás, validálás szakmai vonatkozásait.
2. Gyógyszerellenőrzés	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek

¹ Megállapította: 45/2003. (VIII. 6.) ESzCsM rendelet 3. § (6). Hatályos: 2003. VIII. 21-től. Első alkalommal a szakképesítésük megszerzését 2004. január 1-je után megkezdők esetében kell alkalmazni.

		6 hónap alapblokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: gyógyszeranalitikai módszerek spektroszkópiai módszerek elválasztástechnikai módszerek szerkezetvizsgálat biológiai és mikrobiológiai vizsgáló módszerek radioanalitikai vizsgáló módszerek gyógyszerforma ellenőrző módszerek szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely fizikai-kémiai-(mikro)biológiai intézetben, gyógyszergyári laboratóriumokban, nagykereskedelmi, illetve gyári minőségbiztosítási munkahelyen tölthető el.
3. Gyógyszerhatástan	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alapblokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: a gyógyszerfejlesztés folyamata a központi idegrendszer farmakológiája a vegetatív idegrendszer farmakológiája a szív és érrendszer farmakológiája a vérképzés és véralvadás farmakológiája a só és vízháztartás farmakológiája a gyomor és bélrendszer farmakológiája a légzőrendszer farmakológiája az endokrin rendszer farmakológiája élő kórokozók okozta betegségek kemoterápiája a gyulladás farmakológiája az immunrendszer farmakológiája daganatos betegségekben alkalmazott gyógyszerek toxikológiai alapismeretek szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi gyógyszerhatástani intézetben, gyógyszergyári, gyógyszerértékesítési, gyógyszer-nagykereskedelmi képzőhelyen tölthető el.

4. Gyógyszerkémia	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: - gyógyszerhatás sztereokémiája - szintetikus gyógyszerkémia - NMR spektroszkópia - asszimétrikus szintézisek - elválasztástechnikai módszerek - számítógépes molekulatervezés - elektronikus szakirodalmazás - szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi szerveskémiai intézetben, gyógyszergyártási szintetikus laboratóriumban, gyógyszerkutató intézetben töltendő el.
5. Társadalomgyógyszerészet	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: - prediktív medicina - epidemiológia - környezet- és munkaegészségtan - élelmezés- és táplálkozás-egészségtan - mikrobiológia, immunológia - egészségvédelem egészségpromóció - egészségügyi rendszerek és szabályozások - epidemiológiai statisztikai ismeretek - szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, egyetemi közegészségtani intézetben, közegészségügyi (népegészségügyi) laboratóriumban, klinikai diagnosztikai laboratóriumban vagy ÁNTSZ megfelelő egységében töltendő el.
6. Farmakognózia és fitoterápia	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek

		6 hónap alapblokkok
		6 hónap szakblokkok
		12 hónap speciális képzési program*, ezen belül:
		fitotechnológia
		fitokémia, fitoanalitika
		fitoterápia alapjai
		mérgező növények, növényi mérgezések
		szabadon választható tanfolyam
		* az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi gyógynövény- és drogismereti intézetben és a képzőhely által megjelölt gyakorlati helyeken töltendő el.
7. Klinikai laboratóriumi diagnosztika	62 hónap	26 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap klinikai gyógyszerészet törzsképzés
		6 hónap molekuláris biopatológiai gyakorlat
		12 hónap klinikai biokémia, benne:
		6 hó klinikai kémia
		2 hó gyógyszerkészítmény meghatározás, toxikológia
		2 hó kromatográfia
		2 hó endokrinológiai diagnosztika
		törzsképzési tanfolyamok
		36 hónap speciális képzési program, ezen belül:
		6 hó hematológia, hemostaseológia, transfúziológia
		6 hó klinikai mikrobiológia
		4 hó immunológiai gyakorlat
		12 hó tudományos képzési program
		5 hó elektív speciális képzés
		3 hó tanfolyamok
8. Gyógyszerellátási gyógyszerészet	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül:
		6 hónap általános ismeretek
		6 hónap szakmai ismeretek
		6 hónap alapblokkok
		6 hónap szakblokkok
		12 hónap speciális képzési program*, ezen belül:
		gyógyszertárak alapítása, működtetése
		minőségbiztosítás a gyógyszertárban
		gyógyszerellátás pénzügyi ismeretei
		gyógyszertári marketing
		vezetési, szervezési, munkajogi ismeretek

		farmakológiai ismeretek
		szabadon választható tanfolyam
		* az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi gyógyszerügyi szervezési intézetben, közforgalmú gyógyszertárban, vagy gyógyszer-nagykereskedelmi vállalatnál vagy ÁNTSZ megfelelő egységében töltendő el.
9. Gyógyszerügyi szervezés és igazgatás	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szablokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: vezetési ismeretek egészségügyi informatikai ismeretek pszichológiai-, szociológiai ismeretek jogi, igazgatási ismeretek gazdasági-vállalkozási ismeretek a magyar egészségügy szervezeti felépítése gyógyszeripar, gyógyszer-kereskedelem egészségügyi, gyógyszerügyi marketing szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi gyógyszerügyi szervezési intézetben, gyógyszerügyi vezető intézményeiben vagy ÁNTSZ megfelelő egységében töltendő el.
10. Radiógyógyszerészet	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szablokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: sugárvédelem és sugárbiológia radiokémia a radiógyógyszerészet speciális területei nukleáris medicina * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi központi izotópdiaosztikai laboratóriumban vagy más nukleáris medicinai szervezeti egységben töltendő el.
11. Kórházi gyógyszerészet	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek

		6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: kórházi szervezés és menedzselés aszeptikus gyógyszerkészítés és biofarmáciai alapismeretek minőségbiztosítás terápiás ismeretek, általános klinikai gyógyszerészet szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi intézeti, vagy klinikai, vagy kórházi gyógyszerértékelésben töltendő el.
12. Klinikai gyógyszerészet	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: kommunikációs etika klinikai laboratóriumi vizsgálatok intenzív/krónikus betegellátás gyógyszerészeti vonatkozásai keringési betegségek gyógyszerelése szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely egyetemi intézeti, vagy klinikai, vagy kórházi gyógyszerértékelésben töltendő el.
13. Toxikológia	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program, ezen belül: a gyógyszerfejlesztés folyamata a központi idegrendszer farmakológiája a vegetatív idegrendszer farmakológiája a szív és érrendszer farmakológiája a vérképzés és véralvadás farmakológiája a só és vízháztartás farmakológiája

		a gyomor és bélrendszer farmakológiája a légzőrendszer farmakológiája az endokrin rendszer farmakológiája élő kórokozók okozta betegségek kemoterápiája a gyulladás farmakológiája az immunrendszer farmakológiája daganatos betegségekben alkalmazott gyógyszerek toxikológiai alapismeretek szabadon választható toxikológiai tanfolyam
14. Gyógyszerészi mikrobiológia	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program*, ezen belül: gyógyszeranalitikai módszerek spektroszkópiai módszerek elválasztástechnikai módszerek szerkezetvizsgálat biológiai és mikrobiológiai vizsgáló módszerek radioanalitikai vizsgáló módszerek gyógyszerforma ellenőrző módszerek általános bakterológia fertőző betegségek immunoprofilaxisa mykológia, parazitológia, gyógyszerkészítmények mikrobiológiai ellenőrzése szabadon választható tanfolyam * az elméleti képzés mellett folyamatos kötelező gyakorlat, mely fizikai-kémiai-(mikro)biológiai intézetben, gyógyszergyári laboratóriumokban, nagykereskedelmi, illetve gyári minőségbiztosítási munkahelyen tölthető el.
15. Minőségbiztosítás	36 hónap	24 hónap törzsképzési program, ezen belül: 6 hónap általános ismeretek 6 hónap szakmai ismeretek 6 hónap alablokkok 6 hónap szakblokkok 12 hónap speciális képzési program, ezen belül: modern gyógyszerformák technológiája

gyógyszergyártás minőségbiztosítási vonatkozásai

minőségbiztosítói munka szervezése, kivitelezése,
ellenőrzése

8. számú melléklet a 66/1999. (XII. 25.) EüM rendelethez

Pszichológus oklevéllel rendelkezők által megszerezhető szakképesítések

I. Pszichológus oklevéllel rendelkezők által megszerezhető első szakképesítések

Szakma	Szakkép-zési idő (hónap)	Szakképzési időn belül végzendő minimális kötelező gyakorlat és tanfolyam
Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia	48	képzőhelyi klinikai pszichodiagnosztikai gyakorlat hivatás-személyiség fejlesztő gyakorlat klinikai pszichológiai szupervízió alap-pszichoterápiás gyakorlat patopszichológia gyakorlat pszichiátriai ellátási helyen klinikai pszichológiai szakgyakorlat a medicina szakágaiban alkalmazott pszichológia területén pszichoterápiás szupervízió 4 szemeszter elméleti képzés meghatározott témakörökből egészség-promóció pszichopatológia, patopszichológia klinikai pszichodiagnosztika pszichoterápia: propedeutikai fázis
Klinikai és mentálhigiéniai gyermek- és ifjúsági szakpszichológia	48	képzőhelyi gyermek klinikai pszichodiagnosztikai gyakorlat hivatás-személyiség fejlesztő gyakorlat klinikai pszichológiai szupervízió alap-pszichoterápiás gyakorlat patopszichológia gyakorlat gyermek pszichiátriai ellátási helyen klinikai pszichológiai szakgyakorlat a medicina gyermek szakágaiban alkalmazott pszichológia területén gyermek-pszichoterápiás szupervízió 4 szemeszter elméleti képzés meghatározott témakörökből egészség-promóció pszichopatológia, patopszichológia gyermek klinikai pszichodiganosztika pszichoterápia: propedeutikai fázis

II. A szakpszichológus oklevéllel rendelkezők által megszerezhető ráépített szakképesítések

Szakma	Szakkép-zési idő (hónap)	Szakképzési időn belül végzendő minimális kötelező gyakorlat és tanfolyam	Ráépített szakképesítéshez szükséges első szakképesítés
Pszichoterápia	24	részvétel a klinikai fázis elméleti és gyakorlati tanfolyamán részvétel módszer-specifikus elméleti és gyakorlati képzésben	klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológus

Neuropszichológia	24	szakspecifikus elméleti képzés neuropszichológiai meghatározott képzőhelyen szindróma-analízis gyakorlat	szakgyakorlat	klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológus
Igazságügyi klinikai pszichológia	24	szakspecifikus elméleti képzés klinikai fázis: meghatározott számú klinikai pszichológiai szakvélemény elkészítése képzőhelyen történő konzultatív gyakorlat		klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológus
Klinikai frászakértő pszichológia	24	szakspecifikus elméleti képzés klinikai fázis: meghatározott számú klinikai pszichológiai szakvélemény elkészítése képzőhelyen történő konzultatív gyakorlat		klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológus
Klinikai addiktológiai szakpszichológia	24	szakspecifikus elméleti képzés klinikai fázis addiktológiai képzőhelyen: betegellátó, gyógyító és rehabilitációs intézményekben addiktológiai terepgyakorlat		klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológus